

[Holger Eriksen.]

Kun ved at lave noget så konstrueret som det gamle udgiftstal med fradrag også af indirekte skatter ville man komme ned på en stigning på 10,2 pct., men noget i den retning har jo ikke engang venstre stillet forslag om.

Der henvises til, at der kan foreligge situationer, hvor en stigning i pristallet måske aldeles ikke er udtryk for en højere velstand, og det er rigtigt. Men lad os engang se på, hvad pristallet egentlig er. Det er simpelt hen kun en faktor, gennem hvilken det fastslås, hvorledes en bestemt løn skal stige eller falde, for at indkomsten kan bevare en konstant realværdi. Det betyder ikke, at lønninger aldrig kan stige mere end pristallet; det har vi jo mange eksempler på. Det betyder heller ikke, at lønninger altid skal stige med det beløb, som pristallsstigningen er udtryk for. Naturligvis må man regne med, at rationalisering, automatisering o. s. v., en stadig forbedret produktionsteknik i det hele, i almindelighed vil tendere i retning af en højere realløn for arbejdere og funktionærer, men det udelukker ikke rent teoretisk, at de økonomiske forhold kan arte sig således, at en realløns-sænkning bliver nødvendig. I så fald bør det imidlertid ske ved overenskomst og ikke ved at lave fiduser med pristallet.

Ud fra dette synspunkt beklager jeg, at man undertiden, således som det også er anført i bilaget, i praksis har måttet vedtage, at bestemte udgifter skulle holdes uden for pristallet. Det er ikke og kan ikke være den rigtige måde at foretage en real-løns-sænkning på.

Det er stærkt understreget fra venstres side, at man kun ønsker særpristal for tjenestemændene og altså ikke har tænkt sig, at det også skal gælde for arbejderne i de private virksomheder; men hvad tror venstre der ville ske, hvis man fik et sådant særpristal for tjenestemændene og det medførte, at tjenestemændene skulle have en eller flere reguleringsportioner mindre end arbejderne i de private virksomheder? Tjenestemændene ville naturligvis øjeblikkelig stille hos finansministeren med krav om, at han forhøjede overenskomstillægget med så mange portioner, at der igen blev opnået balance, og hvad enten finansministeren hed Kampmann eller Thorkil Kristen-

sen, ville han blive nødt til at bøje sig for kravet, ellers ville forudsætningerne for lønningsloven være bristet.

Det er altså fastslået, dels at der kun er ringe sandsynlighed for, at et pristal uden skatter vil adskille sig væsentligt fra det pristal, vi har i dag, dels at det, selv om et særpristal blev indført, alligevel ikke ville medføre nogen ændring for tjenestemændenes reelle aflønning, og man spørger derfor med en vis undren, hvad formålet kan være med, at venstre som en betingelse for at gå med til et forslag, hvis saglige indhold partiet er enig i, kræver, at man skal gå til anvendelse af et andet pristal. Der er ganske vist samtidig nævnt muligheden for i større omfang at gå bort fra tjenestemandssæt- telse, men dels har den højtærede finans- minister ret i, at man ikke kan forsinke en lønningslov, indtil et sådant spørgsmål — måske gennem langvarigt kommissions- arbejde — er afklaret, dels er dette krav ikke fremført med særlig styrke i kom- missionen; det er alene skatternes forhold til pristallet, der er ført frem som det afgørende. Hvis man var skeptisk anlagt, ville man ikke kunne undgå at få en mistanke om, at det her drejer sig om et ikke særlig vellykket forsøg på at optræde som Celestin og Floridor på samme tid; over for tjeneste- mændene vil man have mulighed for at sige: vi gik ind for alle de forbedringer, lønnings- lovforslaget bød på; men over for alle dem, der er utilfredse med, at lovforslaget gen- nemføres, kan man sige: se, vi talte dog imod, og vi stemte imod! Jeg håber imidler- tid, at den efterfølgende diskussion og der- med venstres holdning til slut vil vise, at dette aldeles ikke har været meningen.

Der er helt anderledes hold i de konserva- tives standpunkt. De siger, at de ikke vil være med til at gennemføre et særpristal for tjenestemændene. De ser derimod gerne, at skatterne udgår af pristallet i almindelighed, men de opstiller ikke dette som en betin- gelse for at gennemføre de foreliggende lov- forslag. Det er der logik i. På den anden side synes jeg, det ville være en hån mod de arbejdere og funktionærer, der lige har af- sluttet en 3-årig overenskomst på grundlag af et eksisterende pristal, hvis man nu ændrede dettes opbygning. At det ville være moralsk forkasteligt, siger sig selv, men det er også tvivlsomt, om det ville være juri-